

(Pages : 3)

T – 5489

Reg. No. : .....

Name : .....

Fourth Semester M.A. Degree Examination, July 2024

Sanskrit for Hindi Language and Literature

**HL 244 — Paper II — CLASSICAL SANSKRIT LITERATURE AND POETIC
TYPES — DRAMA AND DEFINITION OF POETIC TYPES**

(2019-2020 Admission)

and

SG 544 A — DRAMA AND DEFINITION OF POETIC TYPES

(2021 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

सूचना : देवनागरी लिपिमुपयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि लेखनीयानि।

Instruction : 1. Answer may be written in Sanskrit, English or Malayalam.

2. In writing Sanskrit Devanagari Script used.

PART – A

सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

(Answer the following. Each carries 1 mark.)

1. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायकः कः?
2. शकुन्तला केन शपिता अभवत्?
3. कालिदास नाटकानि कानि?

P.T.O.

4. ध्वनिसिद्धान्तस्य उपज्ञाता कः ?
5. “रीतिरात्मा काव्यस्य” इति कस्य मतम् ?
6. ‘वक्रोक्तिः काव्यजीवितं’ — इति केन कथितम् ?
7. कण्वशिष्यौ कौ ?
8. आख्यायिकायाः एकम् उदाहरणं लिखत।
9. शकुन्तला दुष्यन्तयोः विवाहः कीदृशः आसीत् ?
10. वृद्ध तापस्याः नाम किं ?

(10 × 1 = 10 Marks)

PART – B

पञ्चानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

(Answer any **five** questions. Each carries **2** marks.)

11. मुक्तकं लक्षयत।
12. काव्यलक्षणं लिखत।
13. आख्यायिका लक्षयत।
14. रसाः कति ? कानि तानि ?
15. “को नमोष्णोदकेन नवमालिकां सिञ्चति” — इति का कां प्रति अवदत् ?
16. “अग्निशरणं प्रविष्टस्य शरीरं विना छन्दोमय्या वाण्या” इति। कस्य उक्तिः ? कां प्रति ?
17. “एतदपि बहुमन्तव्यम्। दुर्लभमिदानीं मे सखीमण्डनं भविष्यति” इति। का एवम् उक्तवती ? कां प्रति ?

(5 × 2 = 10 Marks)

PART – C

पञ्चानां प्रश्नानाम् पुटात्मकमुत्तराणि लिखत।

(Answer any **five** questions. Each carries **5** marks.)

18. “पीड्यन्ते गृहिणः कथं नु तनयाविश्लेष दुःखैर्नवैः”। आशयं सन्दर्भं च लिखत।
19. “गुर्वपि विरहदुःखमाशाबन्धः साहयति”। विशदयत।
20. अनसूयाप्रियंवदयोः प्राधान्यम्।
21. शकुन्तलां प्रति कण्वस्य उपदेशः कः ?
22. दशरूपकान् प्रतिपादयत।
23. गुणान् प्रतिपादयत।
24. “प्रयोजनाभिधानं यत् कार्यमित्यभिधीयते” स्पष्टयत।

(5 × 5 = 25 Marks)

PART – D

कमपि ग्रन्थमनपहाय द्वयोः निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत।

(Answer any **two** questions. Each carries **15** marks.)

25. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य चतुर्थोऽङ्गस्य प्राधान्यं विशदयत।
26. पतिगृहगमनावसरे वनदेवताभिः शकुन्तलायै दत्तानि पारितोषिकान्यधिकृत्य विवृणुत।
27. काव्यविभागान् विशदयत।
28. कण्वस्य पुत्रीवात्सल्यं निरूपयत।

(2 × 15 = 30 Marks)

